

BURSA HANLAR BÖLGESİ ÇARŞIBAŞI KENTSEL TASARIM PROJE YARIŞMASI

Bursa'yı DENEY-imlemek

Tasarım çalışmasının amacı Bursa'yı yatay ve dikey olarak deneyimlemektir. Bu amaç doğrultusunda erişilebilir ve sürdürülebilir olma ilkesiyle ilerleyerek alana ait meydanların, sokakların, ticari yapıların, tarihi yapıların cephelerinin sağlıklılaştırılması ve yeniden düzenlenmesi, yeşil alanların yeniden düzenlenmesi ve ulaşım kararlarının düzenlenmesi gibi pek çok uygulama gerçekleştirilmiştir. Yapılan tasarım çalışması sonucunda alanın topoğrafyası artı özelliğe dönüştürülerek kenti çeşitli kotlardan deneyimleyebilmek için kent balkonları ve panorama kulesi önerilmiştir. Yatayda ise daha erişilebilir deneyim sağlamak adına yeşil düzenlemeler ve sert zemin düzenlemeleri yapılarak sürdürülebilirlik ilkesi desteklenmiştir. Aynı zamanda fonksiyonel çeşitliliğin artırılmasıyla alanın cazibesi artırılmış olup farklı yaş gruplarına hitap eder hale getirilmiştir

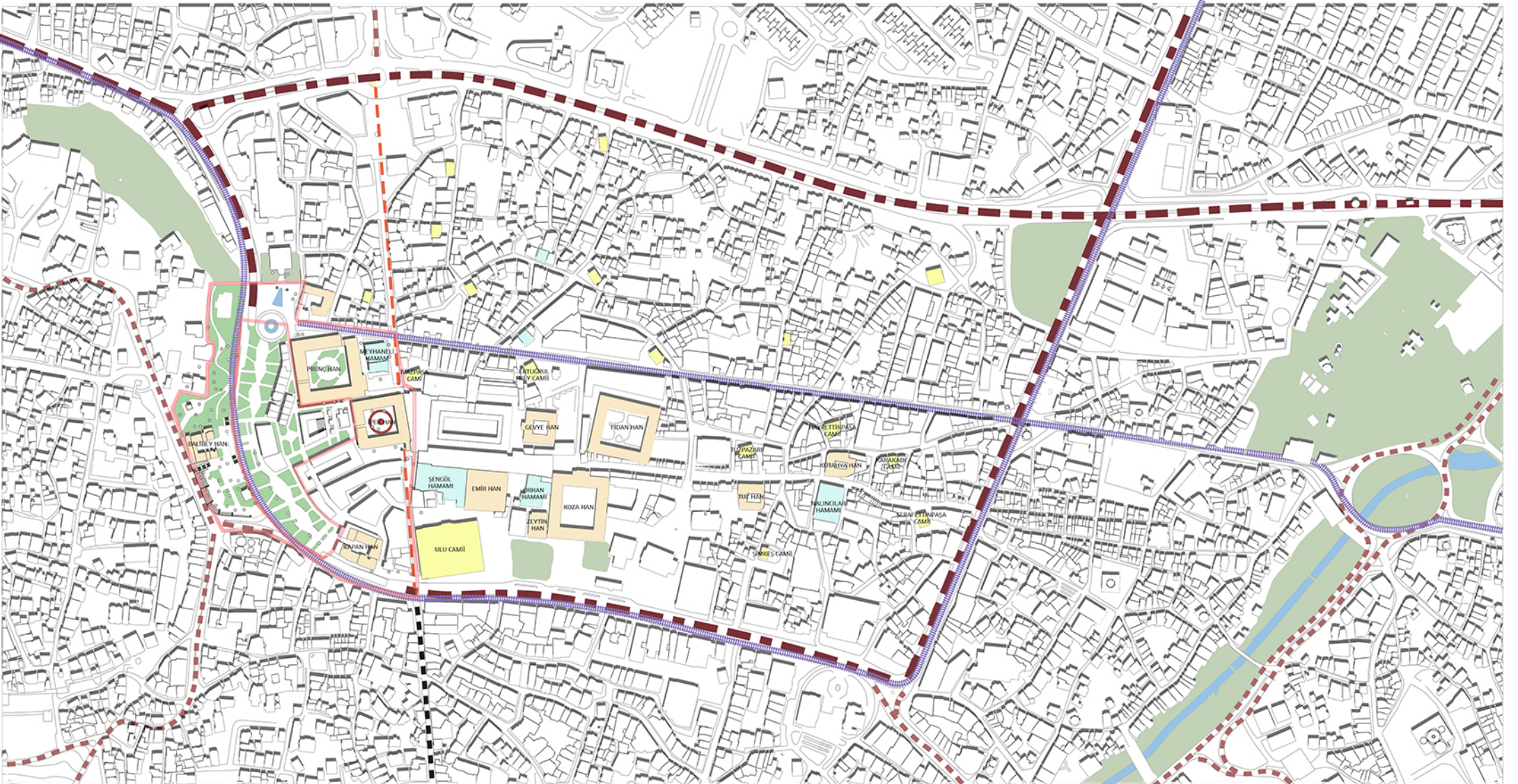

ÇARŞIBAŞI-HANLAR BÖLGESİ VE YAKIN ÇEVRESİ

Osmanlı İmparatorluğunun ilk başkenti olan Bursa konumu sebebiyle Anadolu ve Rumeli arasında önemli bir ticaret merkezi konuma yükselmiştir. 14. yüzyılda oluşmaya başlayan ticari bölgeler gelişerek 15. Yüzyılda kenti uluslararası ticaret merkezi haline gelmiştir. Ticaret yolları üzerinde bulunması aynı zamanda ticaret yapan tacirlerin konaklama ve dinlenme gibi ihtiyaçlarını doğurmuştur. Bu amaçla yapılan hanlar korunarak günümüze kadar gelmiştir. Alan ve çevresinde çok sayıda han, cami, hamam ve türbe bulunmaktadır.

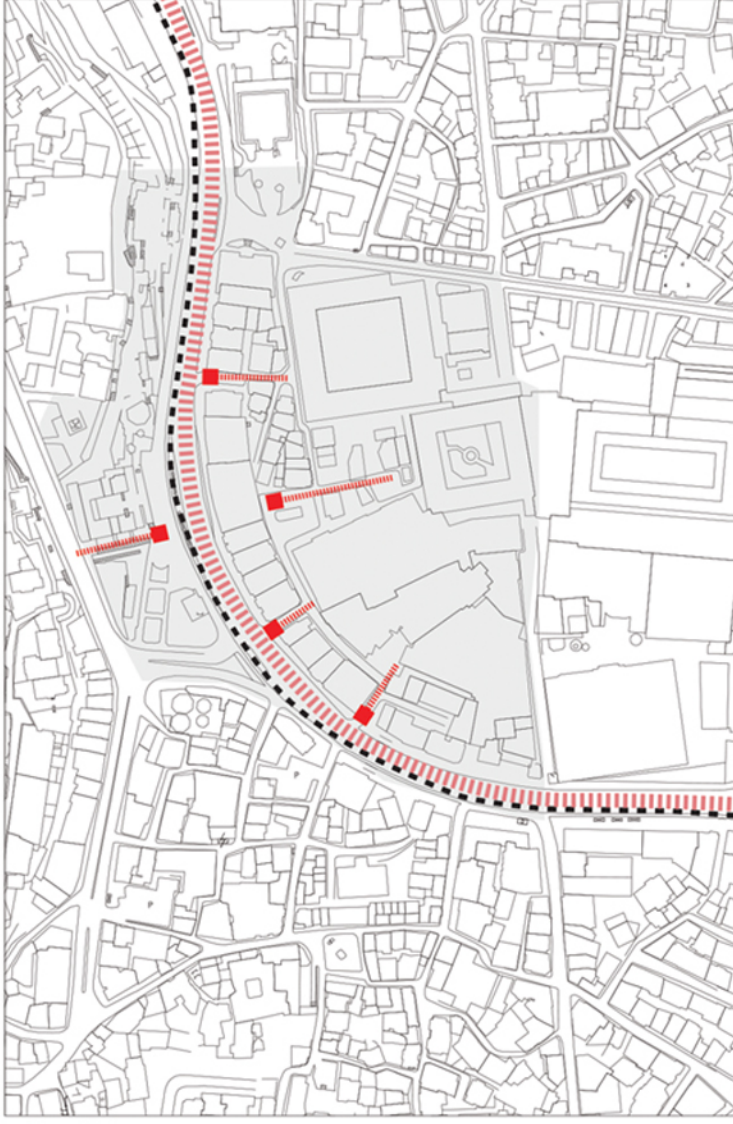
Tasarım çalışması ile birlikte yapılan öneriler doğrultusunda tarihi kent merkezi canlandırılarak bir çok soruna çözüm getirilmiş, potansiyeller desteklenerek Bursa'yı yatayda ve dikeyde deneyimleme fırsatı sunulmuştur.

KAVRAMSAL STRATEJİLER

GÜNCEL DURUM

YAYANIN İKİNCİL PLANDA OLMASI

Kullanıcının şehri deneyimleyemediği, araç öncelikli yollardan oluşan mevcut durum geniş bir araç yoluyla şehri iki parçaya bölmüştür. Yaya belli bir rota arasında sıkışıp kalmış olup süreklilik anlamında eksiktir. İnsan yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde bir karmaşa ortamı hakimdir. Şehir yaya şehri olmaktan çıkmış araç şehri olmuştur. Hanlar bölgesini yapılardan oluşan bir duvarmışçasına kapatan önünde bir set gibi duran yoğunluğu niteliksiz binalardan oluşan yapı adası vardır. Sirkülasyon devamsız ve sağlıklı şekilde ilerler. Hanların ortasında oluşmuş olan alan araçların park etmesiyle ölü bir alana dönüşmüştür. İçerisindeki önemli yapılardan olan Esir Dede Türbesi anlamsız ve atıl durumda kalmıştır. İnsanların birikim yaptığı alanlar sert zemin yoğunluk dengesi bakımından yetersizdir. Yaya yönlendirilmeye ihtiyaç duyar fakat bu haliyle alan ne yayayı yönlendirir ne de ona çeşitli izler verir. Bu kadar yeşil yoğunluğu olan bir şehir niteliksiz yapılar ve plansız yerleşme ve planlamayla niteliği zayıf hale gelmiştir.

■ Yaya Sirkülasyonu
■ Araç sirkülasyonu
■ Tramvay

YAYALAŞTIRMA STRATEJİSİ

ŞEHİRİN YAYAYA AİT OLMA DURUMU, YAYA TARAFINDAN DENEYİMLENME

Yayanın oldukça zor şartlar altında kısıtlı alanda şehrin tadını çıkaramadan yürüdüğü, koştuğu, yetiştiği, deneyimlediği gözlemlenmiş olup bu probleme öneri olarak Cemal Nadir Caddesinin yerin altına alınması ve tarihi platoyla Hanlar bölgesinin sert zemin, deneyim, biçimsel ve algısal olarak birleşimi amaçlanmıştır. Tek şeritli yol çeşitli saatlerde geçen tramvay ve acil durumlar için bırakılmıştır. Kullanıcı dağılımı ana Cemal Nadir Caddesini omurga kabul ederek Cemal Nadir Caddesinden iki tarafa doğru olacak şekildedir. Yayanın yönlendirilme ve yol bulma ihtiyacı çeşitli rotalarla sağlanmış ve ayrıca deneyimciyi karşılama meydanı karşılar hale gelmiştir. Pirinç Han'ın avlusu niteliksiz hale gelen sert zeminini giriş ve çıkışların yönlendirilmesiyle anlamlı hale gelmiştir. Yayanın bütün hareketleri bir akışa bağlı gerçekleşmeye ve çeşitlenmeye dikkat edilerek planlanmıştır. Çeşitli rotalar belirlenmiş ve rotaların birbiriyle bağlantısına dikkat edilmiştir. Yayanın ve yeşilin ağır bastığı bir Bursa kurgusu ağır basar.

BİRİKİM ALANLARI, MEYDANLAŞMA VE DİNLENME NOKTALARI STRATEJİSİ

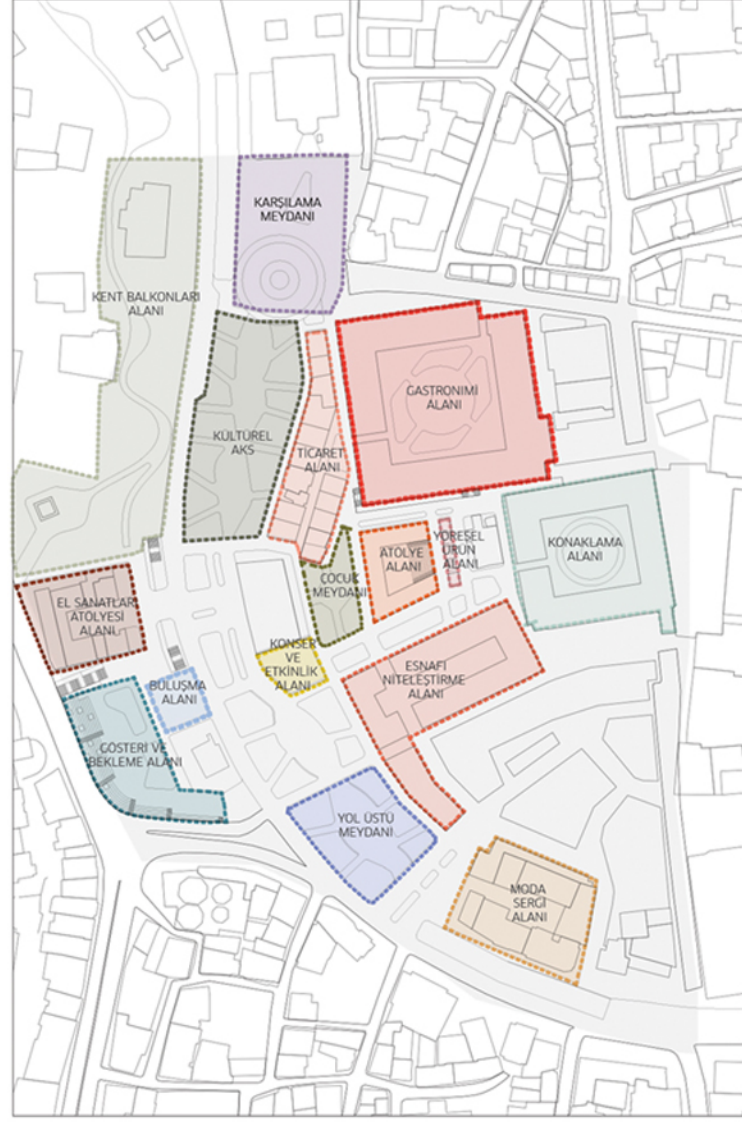

Alanı dört farklı fonksiyondaki dört meydana deneyimleterek yayayı bu deneyim yolculuğu sırasında farklı noktalarda dinlendirmek amaçlanmıştır. Meydanlar; Yetişkin- Çocuk karma meydanı, Bekleme meydanı, Karşılama meydanı, Yol üstü meydanı şeklindedir. Dinlenme alanları çeşitli aktivitelerle değişir. A alışveriş sırasında dinlenme, gastronomik keşif yaparken dinlenme, yürürken soluklanma, durup seyretme ihtiyacına yönelik, buluşurken bekleme, etkinlik sırasında dinlenme şeklinde sıralanır. İnsan sirkülasyonunun yoğun olacağı birikim noktaları çok ve az yoğunluk şeklinde belirlenmiş ve sert zemin alan ihtiyacı buna göre kurgulanmıştır.

○ Meydan
○ Dinlenme Alanı
○ Birikim Alanı

ODAK STRATEJİSİ

KENTİ ODAKLAŞTIRMAK ODAĞI ANLAMLANDIRMAK

Alan iki ana meydanla yayanın alanı algısı üzerine kurgulanmıştır. İki meydan sırasıyla; Karşılama meydanı: Bursa'ya gelen insanların bir anıt çınar ve bir su ögesi tarafından karşılandığı meydana, Kültürel Aksla yönelen kullanıcı yolculuğu sırasında çeşitli sergi ve kültür öğeleriyle karşılaşır duraksayabilir ya da yoluna devam edebilir. Yol üstü meydanı yayaaların yoğun olduğu ve yoldan gelip geçilen bir meydan niteliği taşır. Bursa hem yeryüzü hem gökyüzünden deneyimlenilmesi gereken eşsiz manzaralara sahip olan bir şehir olduğundan kent balkonları halihazırda bulunan ve Uludağ ve Hanlar bölgesine yönelmiş olan plato üzerine kurularak yayaya eşsiz bir yolculuk deneyimi kazandırır. Alanlar ihtiyaca göre çeşitlenmiştir. Buluşma noktası olarak seçilen alan yayaaların kesiştiği ve oldukça belirli bir mekansal algı oluşturulmuş kesişim noktasında yer alır. Alanların birbiriyle ilişkileri kullanıcının hareketi doğrultusunda yakalanmıştır.

Bursa'yı DENEY-imlemek

BÖLGELENDİRME STRATEJİLERİ

İHTİYACA YÖNELİK DAĞILIMLAŞMA

Alanda halihazırda bulunan mekanların ihtiyaca yönelik dönüşümü amaçlanmıştır. Piriñ han cafe ve nargilecilerden arındırılarak gastronomi bölgesine, Eski İpek Han konaklama bölgesine dönüştürülmüş olup etkinlik alanı eksikliği göz önünde bulundurularak yayaların duraklama ihtiyacı duyduğu ya da yollarının gelip geçtiği bölgelere duraksanması gereken ya da yoldan geçerken deneyimlenen etkinlik alanları tasarlanmıştır. Han duvarlarını anlamlandırmak adına açık sergi platformu kurulması uygun görülmüştür. Halihazırda dağınık ve kaçak olarak niteliksiz şekilde var olan ticari alanların daha düzenli ve tescilli yapılara uygun biçimde bir ticari bölge önerilmiştir. Balibey Han bölgesi ve Hanların arasında kalan bölgeye atölye önerisinde bulunulmuştur. Kütüphane kullanıcısının uğrayabileceği bölgeler olan yerlere çocuk ve yetişkin- genç yetişkin açık alanları önerisi yapılmıştır.

YAPI MÜDAHALE KARARLARI STRATEJİSİ

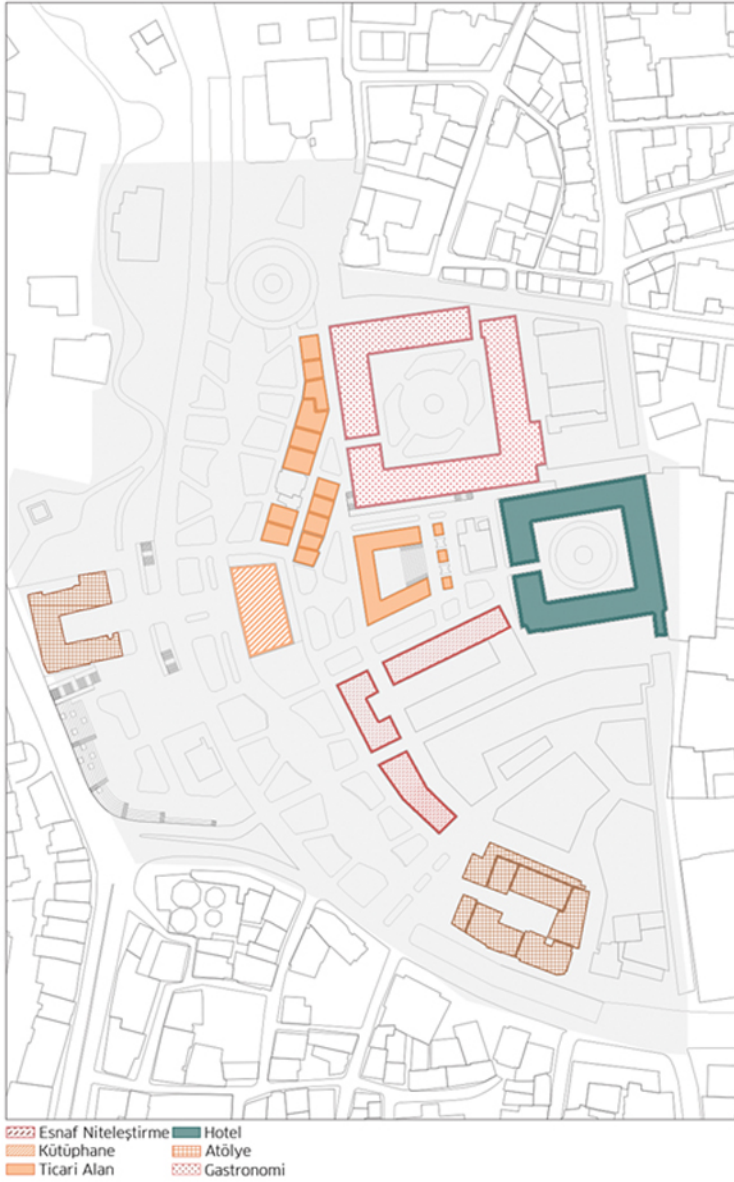
UYUM VE NİTELİK

Niteliği olmayan, kaçak, uyumsuz yapıların yıkılarak ihtiyaç doğrultusunda yerlerine tescilli olan yapılara uygun nitelikte yeni yapılar öngörülmüş olup, şehrin ortasında devasa ve uyumsuz bir kütle olan Boyner binası yıkımı uygun görülmüştür. Böylece Hanlar bölgesi algısal anlamda açığa çıkarılmıştır. Merkez Binası rekonstrüksiyon tekniğiyle ,Sarica Sungur Camii de yeni yapılacaktır. Halihazırda devasa bir şekilde Bakırcılar çarşısını diğer saçaklardan uyumsuz şekilde kaplayan saçak yeniden ele alınmıştır. Daha uygun bir malzemeyle ve biçimle diğerlerine uyumlu hale getirilmiştir. Alanda tescilli olan yapılar korunacaktır. Ayrıca kullanıcı deneyimini artırmak amacıyla çeşitli yerlere sökülebilir mobil üniteler ve platformlar kurgulanmıştır.

KAMULAŞTIRMA STRATEJİLERİ

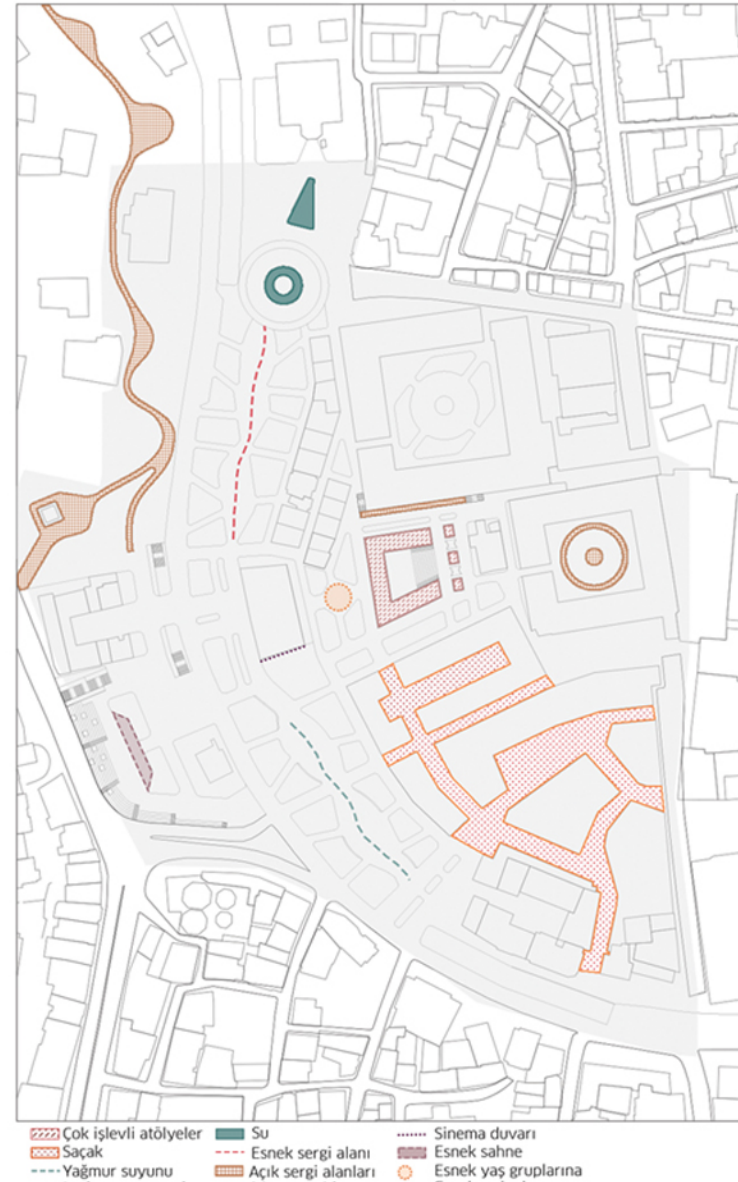
FONKSİYON ÇEŞİTLENMESİ

Özelleştirilmiş alanların kamunun ihtiyaçları doğrultusunda kamuya ait hale getirilerek yeni fonksiyonlar ekleme ve fonksiyon değiştirme müdahalelerini içerir. Ticari alanların bir sokak vasıtasıyla toplanması ve bir rota üzerinde birbirini takip edip kullanıcıyı yönlendirilmesi amaçlanmıştır. Rekonstrüksiyon yöntemiyle tekrardan inşa edilecek olan Merkez Bankası Binası Kütüphane işleviyle tekrardan ele alınmıştır. Kapan Han'ın gelinlik dükkanlarını işleten esnafın belirli aralıklarla eğitim verilerek moda sergi alanlarıyla beraber nitelikleştirilmesi amaçlanmıştır. Bakırcılar çarşısı esnafının düzenli eğitim seanslarıyla bilgilendirilip niteliğinin artırılması hedeflenmiş olup ticari alanların artırılması ve düzenlenmesi amaçlanmıştır. Halihazırda bulunan Piriñ Han'ın niteliksiz nargilecilerinin kaldırılıp gastronomi meydanına dönüşümü amaçlanmıştır. Eski İpek Han'ın zemin kat atölyeler üst katları konaklama olarak planlanmıştır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE ESNEKLİK

ZENGİNLEŞME VE ÇEŞİTLİLİK

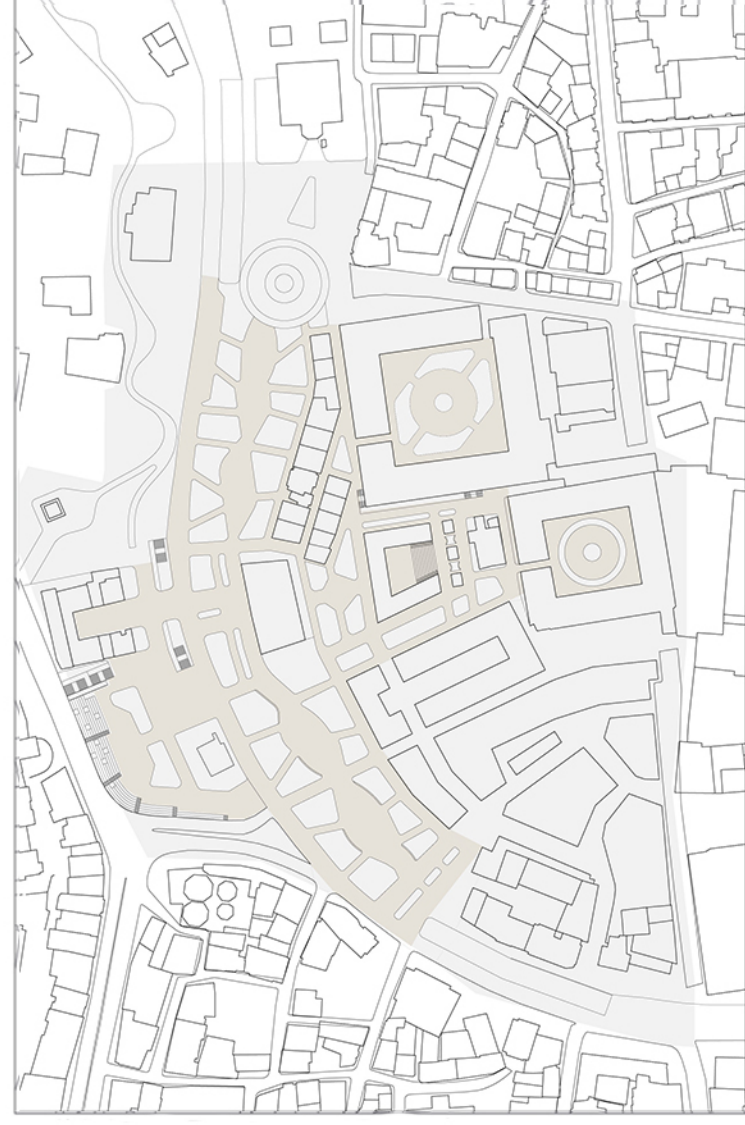
Bursa'yı en iyi ifade eden nesnelerden birinin su olması ve karşılama meydanının deneyimleyeni su ögesi ile karşılaşması sağlanmıştır. Kullanıcıyı yönlendiren esnek (zamanla değişen) sergi alanları kullanılmıştır. Rekonstrükte edilen merkez binası kütüphane işleviyle birlikte kör olan cephesinin sinema duvarı haline getirilmesi amaçlanmış olup Hanlara açılan kapısının esnek yaş gruplara hitap eden esnek bir meydana yönlendirmesine dikkat edilmiştir. Bursa'yı gökyüzünden de deneyimleme şansı yakalayan deneyimci üç tip platform tercihi bırakılmıştır. Bunlardan ilki eski şehir platosu üzerinde kalan bir promenadtır üzerinde şehir terasları bulunan promenad kullanıcıya kuş bakışı bir Bursa deneyimi yaşatır. Eski İpek Han'ın içinde yer alan seyir terası bir rampa ile engelsiz çıkılabilir. Esnek gösteri- söyleşilere hitap eden platform amfi kullanıcısı tarafından çeşitli zamanlarda

YEŞİL ALAN STRATEJİSİ

YEŞİL BURSA,
YEŞİLLENEN BURSA

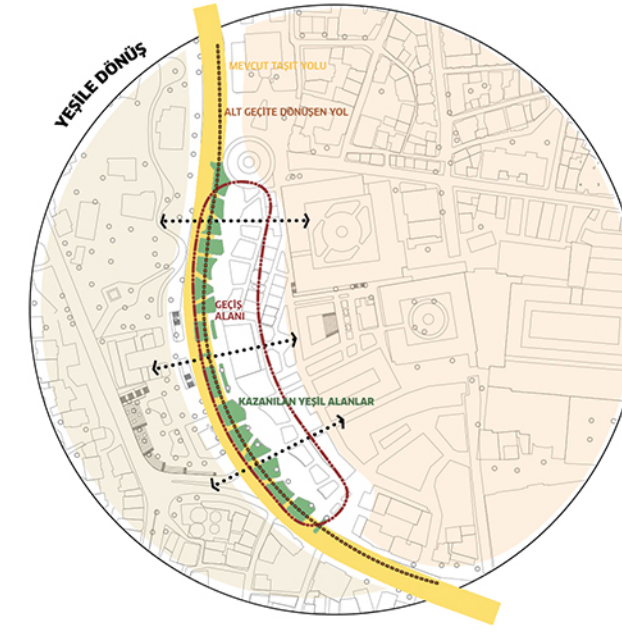
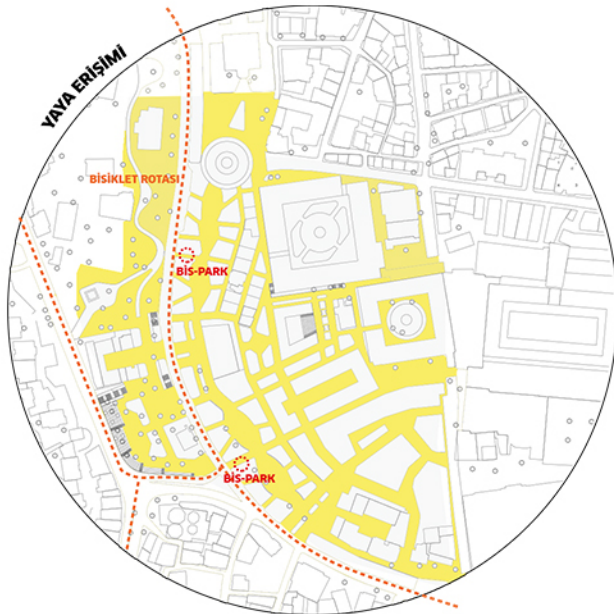
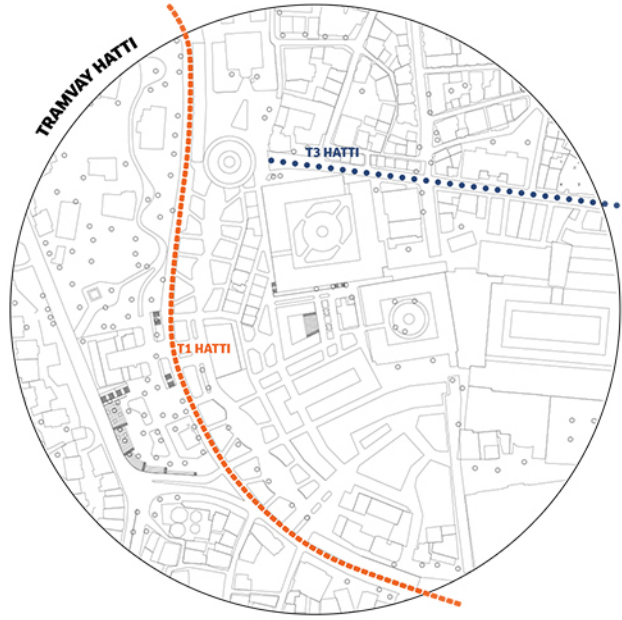
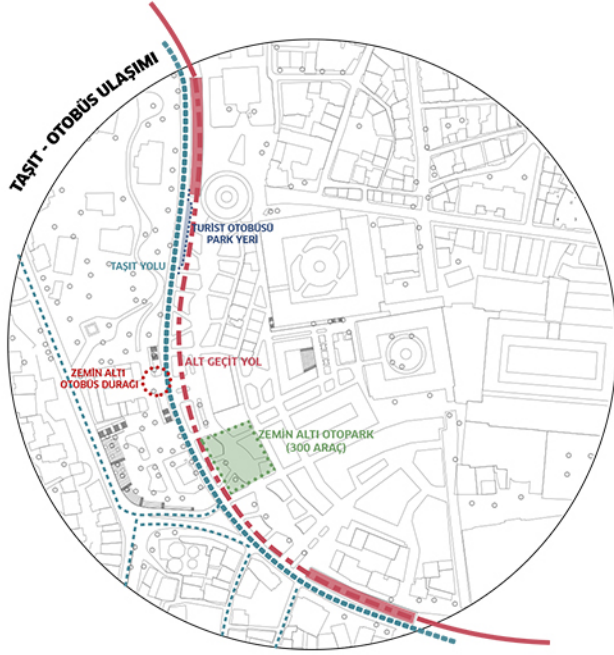
Hanlar Bölgesi, hızlı kentleşme sonrası olumsuz etkilenen tarihi kent merkezlerinden olup 18.yy ve 19.yy da yapılan binaların arkasında kalmıştır. Yapılan kentsel tasarım projesiyle yıkılan binalar sayesinde ortaya çıkan alanlar yeşil alana dönüştürülerek tarihi doku ortaya çıkarılmıştır. Aynı zamanda bölgeyi ikiye ayıran ve trafik yoğunluğu sonucu bölgede erişim sorunu ortaya çıkaran Cemal Nadir Caddesi alt geçit yol haline getirilerek, yayalara erişim sağlamış olup kazanılan alanlara yeşili sürdürülebilir hale getiren yeşil alanlar yapılmıştır.

SERT ZEMİN KURGUSU STRATEJİSİ

KESİNTİSİZ VE YÖNLENDİREN
ÇEŞİTLİLİK BARINDIRAN SERT

Kent merkezinde yer alan Hanlar Bölgesi'nde aynı ve düzensiz sert zeminlerde yapılan düzelemelerle ortaya çıkan akslar alanı kullanan kişiler için kolaylık sağlamaktadır. Aynı zamanda oluşturulan alt geçit yol ile kazarılan alanlar sayesinde, bölge erişilebilir hale gelmiştir.

ULAŞILABİLİRLİK

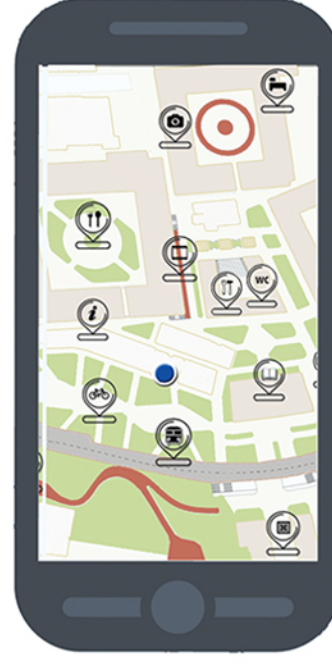
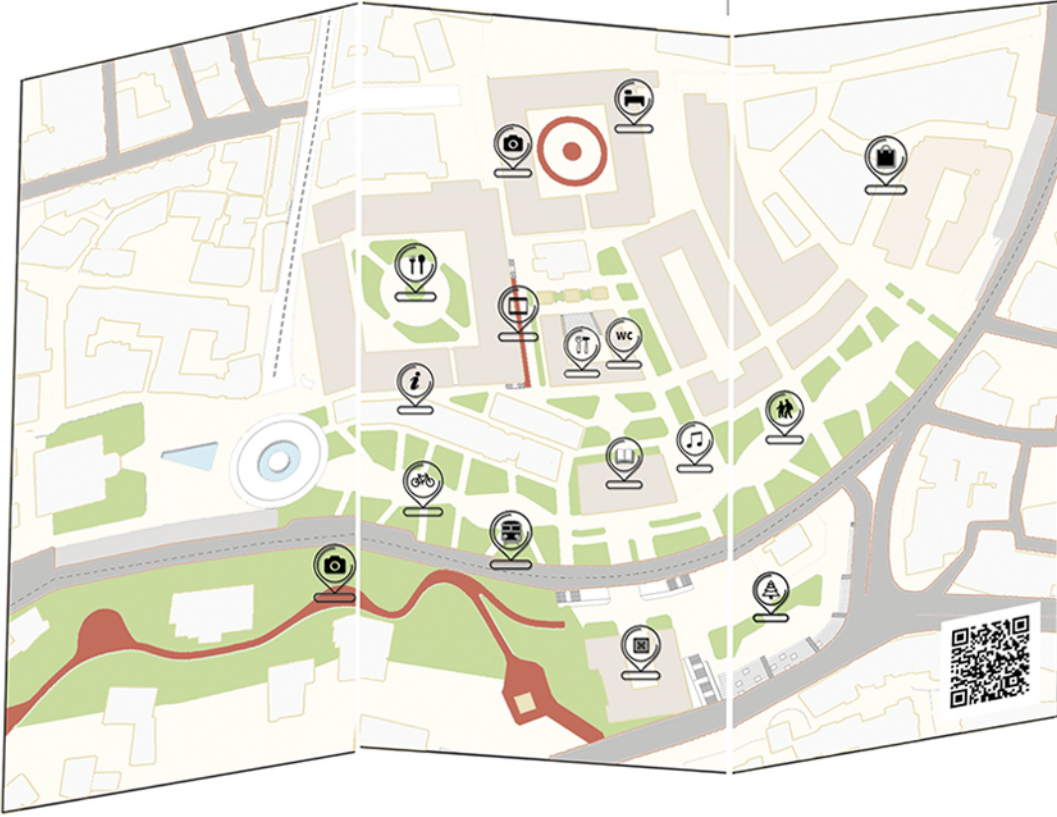

Hanlar Bölgesi, Bursa kentinin merkezinde, yaklaşık 106.833 m²'lik bir alanı kaplamaktadır. Doğusunda Çömlekçiler Caddesi, batısında Cemal Nadir Caddesi, güneyinde Atatürk Caddesi, kuzeyinde ise Cumhuriyet Caddesi bulunur. Tasarım alanına taşıt, otobüs ve tramvayla erişim sağlanabilmektedir.

Cemal Nadir Caddesi üzerinde bulunan planlama alanı yeşil alan bakımından zayıf kalmakta ve sert zemin ve binalar alanın büyük bir bölümünü kaplamaktadır. Alanda yıkılan binaların yeri yeşil alana dönüştürülürken aynı zamanda Cemal Nadir Caddesi'nin tek şerit taşıt yolu ve tramvay hattı için ayrılan kısım haricinde kalan yol alt geçit yola çevrilmiştir. Böylece kent merkezini ikiye ayıran ve trafik yoğunluğu yaratan yol zemin altına alınarak bölgede bütünlük sağlanmış olup yaya yolları daha erişilebilir hale getirilmiştir. Kazanılan alan da yeşile dönüştürülerek "Yeşil Bursa" temasına katkı sağlanmıştır.

Alt geçit yolda otobüs durağı ve 300 araçlık otopark tasarlanmıştır. Bunun yanında alana gelen turist otobüsleri için cep otopark yeri ayrılmıştır.

Bursa'yı DENFV-imlemek

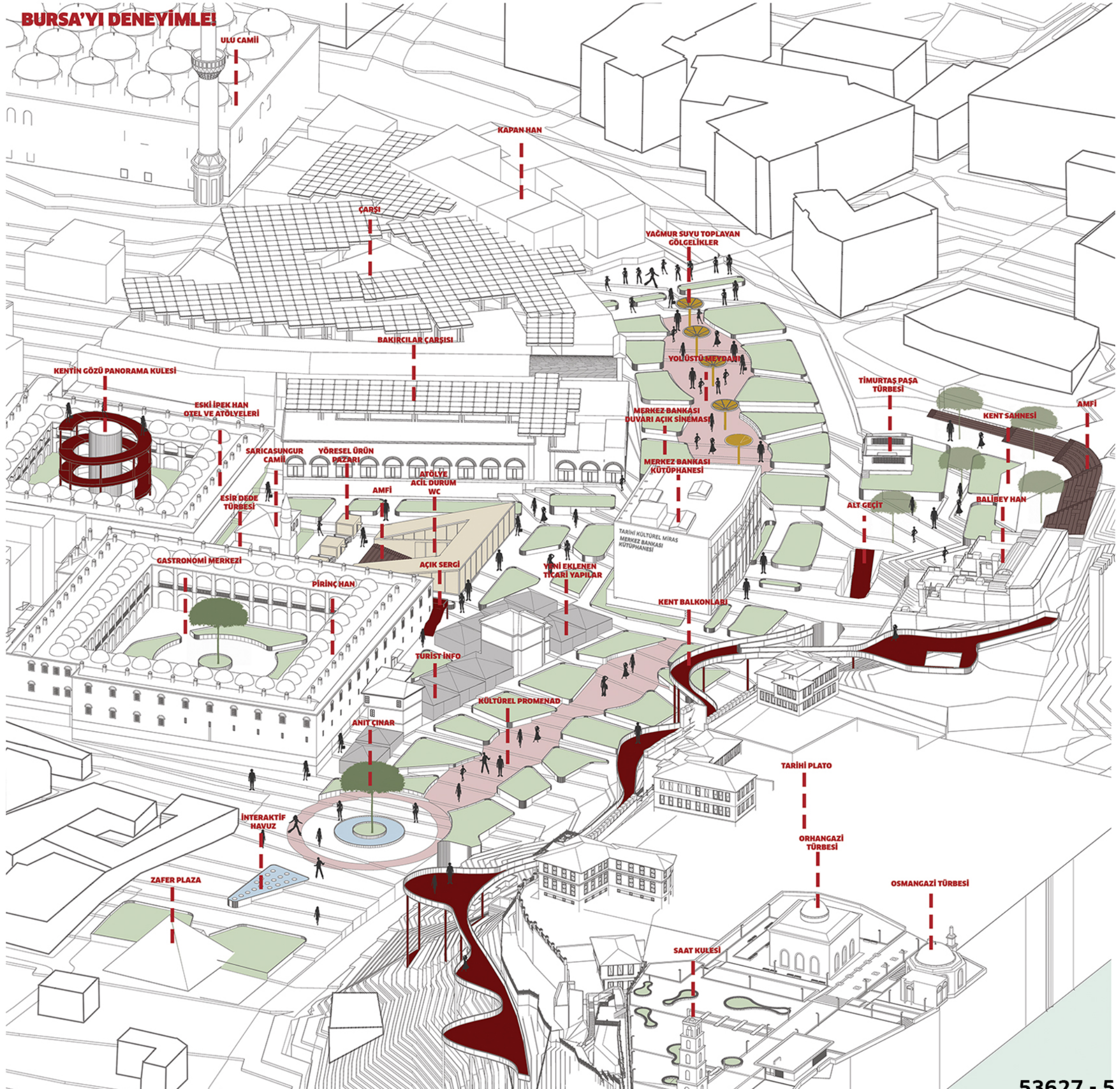
Erişilebilir ve sürdürülebilir olma ilkesiyle ilerleyerek alana ait meydanların, sokakların, tarihi yapıların cephelerinin sağlıklılaştırılması ve yeniden düzenlenmesi, yeşil alanların yeniden düzenlenmesi ve ulaşım kararlarının düzenlenmesi gibi pek çok uygulama gerçekleştirilmiştir. Gerek yeşil alan düze farklı yaş gruplarına hitap etmesi için fonksiyonel çeşitlilik yapılmıştır. Yapılan tasarım çalışması sonucunda alanın topografyası (artı özelliği) dönüştürülerek kenti çeşitli kotlardan deneyimleyebilmek için kent balkonları ve panorama kulesi önerilmiştir. Yatayda daha erişilebilir deneyim sağlamak adına yeşil düzenlemeler ve sert zemin düzenlemeleri yapılmıştır.

Tasarım çalışmasının amacı Bursa'yı yatay ve dikey olarak deneyimlemektir. Bu amaç doğrultusunda erişilebilir ve sürdürülebilir olma ilkesiyle ilerleyerek alana ait meydanların, sokakların, tarihi yapıların cephelerinin sağlıklılaştırılması ve yeniden düzenlenmesi, yeşil alanların yeniden düzenlenmesi ve ulaşım kararlarının düzenlenmesi gibi pek çok uygulama gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda fonksiyonel çeşitliliğin artırılması alanın cazibesini arttırmış olup farklı yaş gruplarına hitap eder hale getirilmiştir.

Hanlar Bölgesi, Bursa kentinin merkezinde, yaklaşık 106.833 m²'lik bir alanı kaplamaktadır. Doğusunda Çömekçiler Caddesi, batısında Cemal Nadir Caddesi, güneyinde Atatürk Caddesi, kuzeyinde ise Cumhuriyet Caddesi bulunur. Tasarım alanına taşıt, otobüs ve tramvayla erişim sağlanabilmektedir.

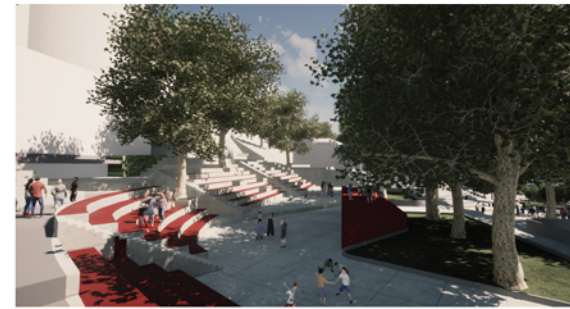
Cemal Nadir Caddesi üzerinde bulunan planlama alanı yeşil alan bakımından zayıf kalmakta ve sert zemin ve binalar alanın büyük bir bölümünü kaplamaktadır. Alanda yıkılan binaların yeri yeşil alana dönüştürülürken aynı zamanda Cemal Nadir Caddesi'nin tek şerit taşıt yolu ve tramvay hattı için ayrılan kısım haricinde kalan yol alt geçit yola çevrilmiştir. Böylece kent merkezini ikiye ayıran ve trafik yoğunluğu yaratan yol zemin altına alınarak bölgede bütünlük sağlanmış olup yaya yolları daha erişilebilir hale getirilmiştir. Kazanılan alan da yeşile dönüştürülerek "Yeşil Bursa" temasına katkı sağlamıştır. Alt geçit yolda otobüs durağı ve 300 araçlık otopark tasarlanmıştır. Bunun yanında alana gelen turist otobüsleri için cep otopark yeri ayrılmıştır.

BURSA'YI DENEYİMLE!

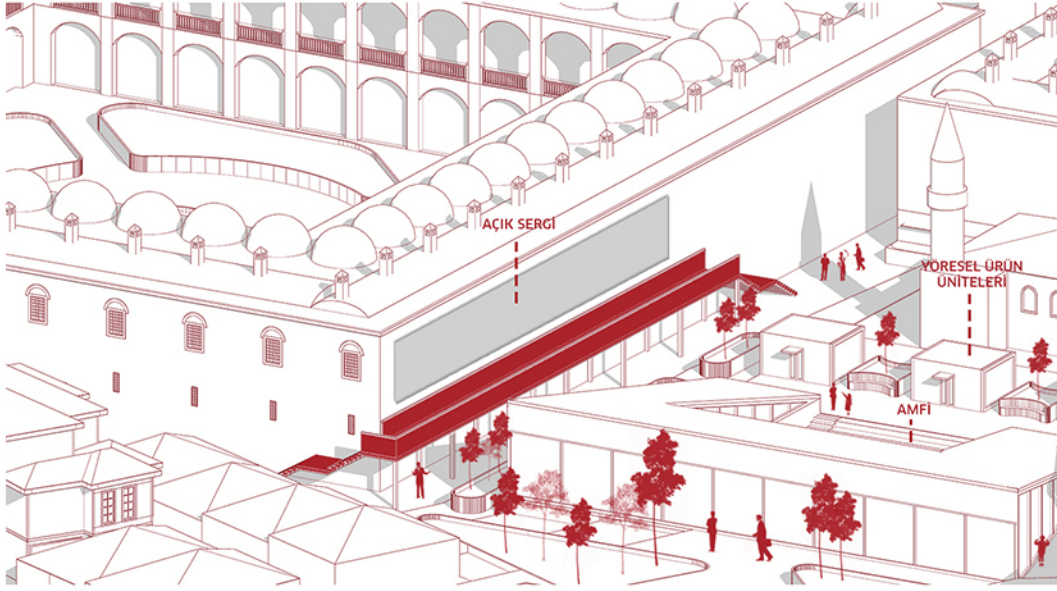
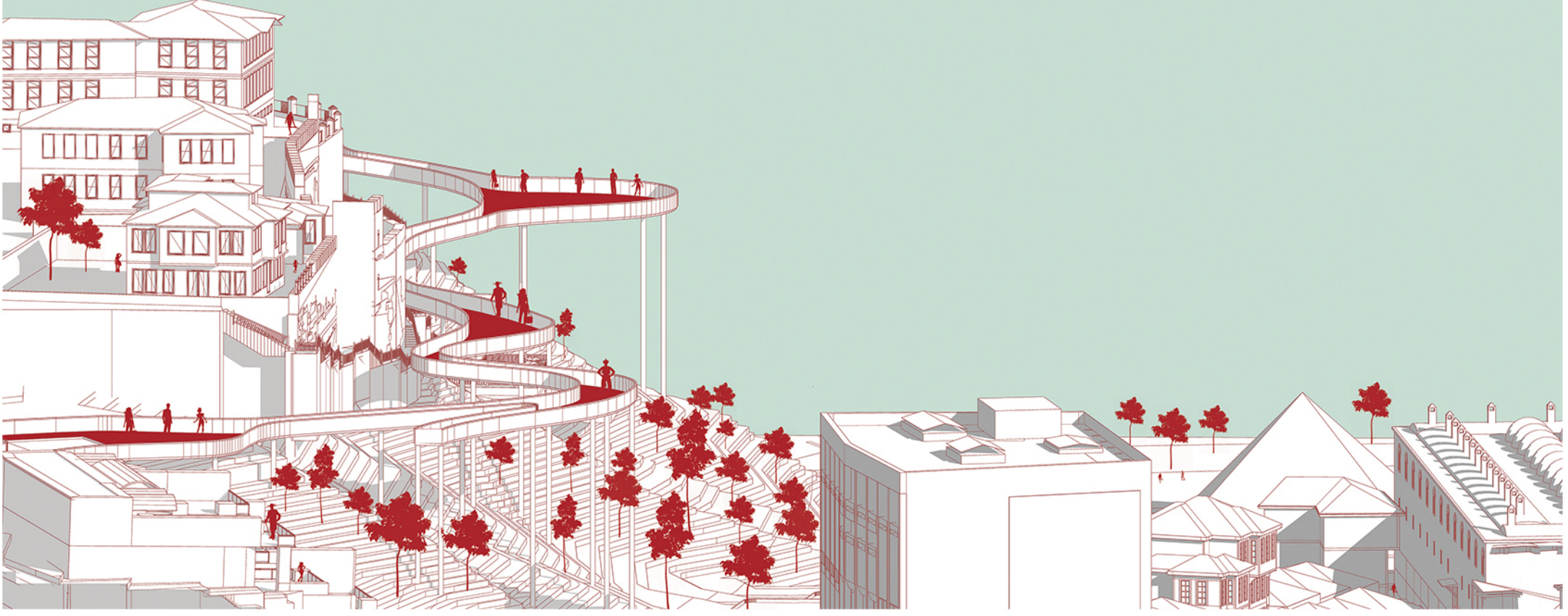
1/500 VAZİYET PLANI

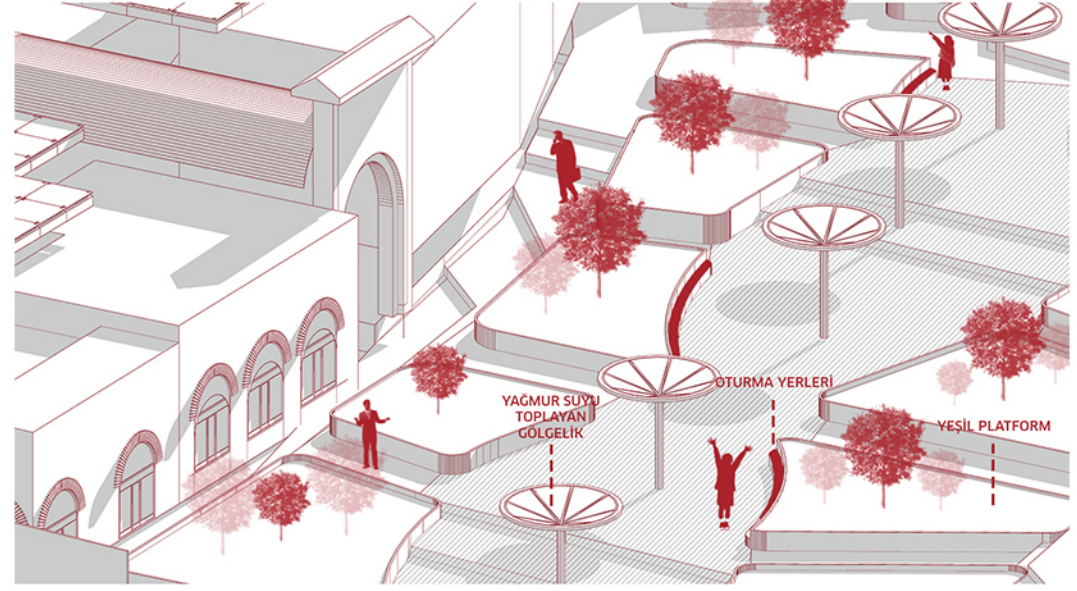
1/500 CC KESİT

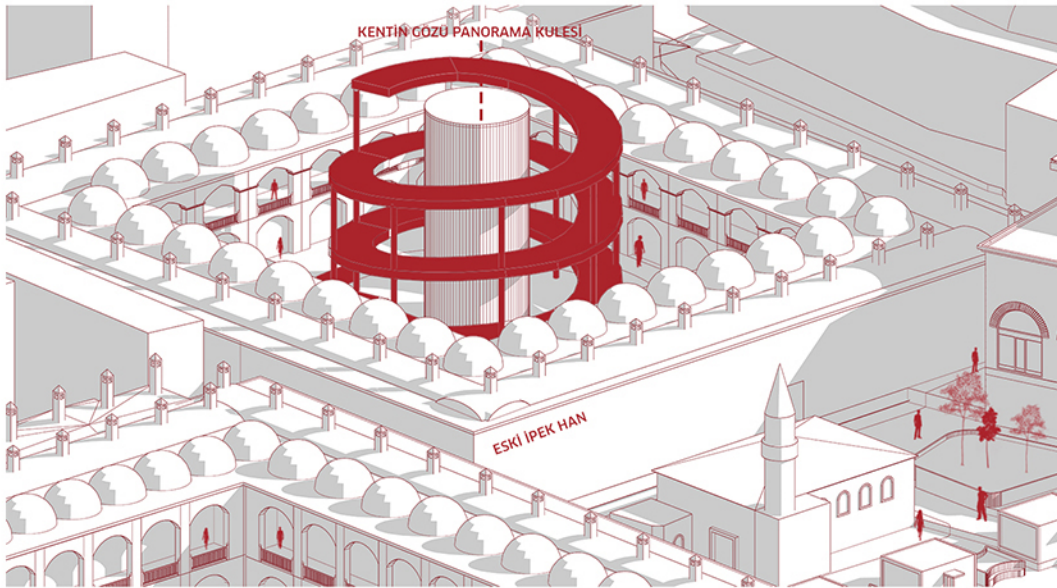
1/500 BB KESİT

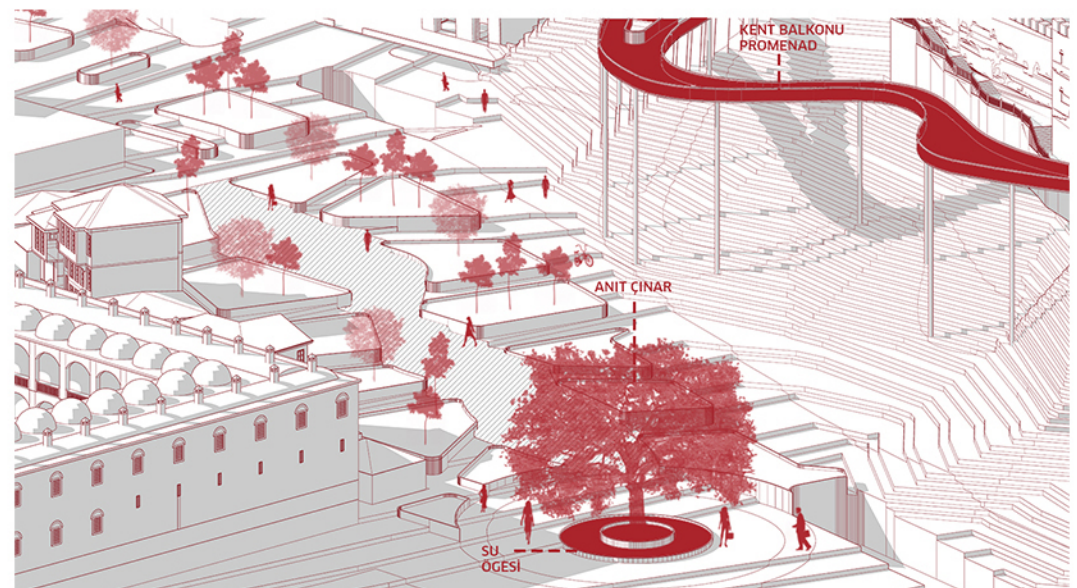
HANLAR MEYDANI: Açık Sergi alanlarıyla zenginleştirilen meydan, yöresel ürün pazarını da barındırır. Amfiyle ticaret ünitesine giriş yapılır. Ticari sokak oluşturulmuştur.

KARŞILAMA MEYDANI: Oturma yerleri ile birlikte tasarlanan meydan yağmur suyunu toplayan gölgeliklerle zenginleştirilmiştir. Ana promenad yayayı yönlendirir. Çeşitli yüksekliklerde topoğrafyaya uyum sağlayan yeşil peyzajlardan yerden yükseltilerek oturma alanı ve yeşili koruması amaçlanmıştır.

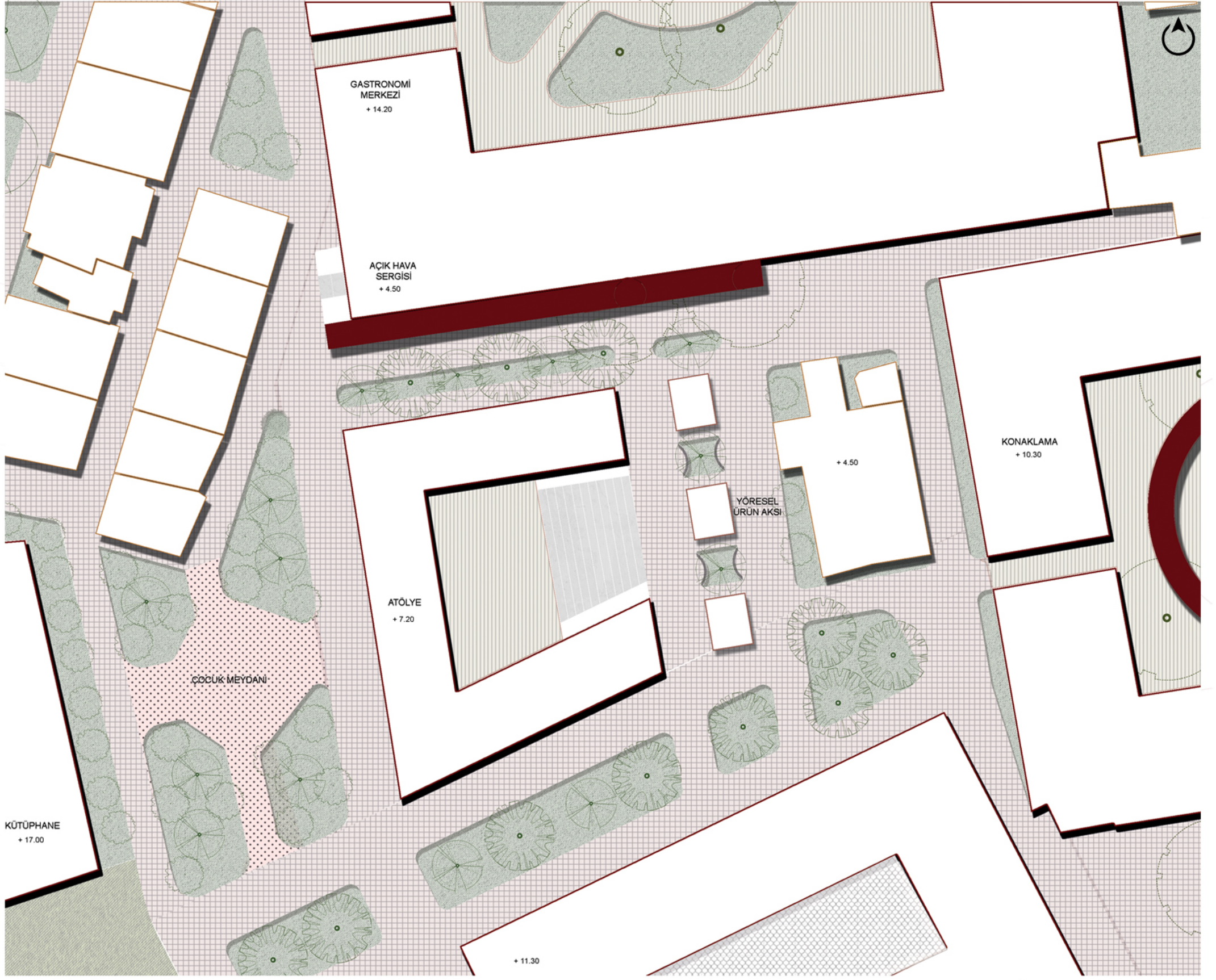

ESKİ İPEK HAN AVLUSU: Alt katı atölye üst katı otel olarak kullanılacak olan ipek han avlusunda kentin gözü panorama kulesini barındırır. Rekonstrüksiyonla yapılacak olan Sarıcasungur Camii Esir Dede türbesinin yanında bulunur ve kullanıcıya değişik fonksiyonlar sunar.

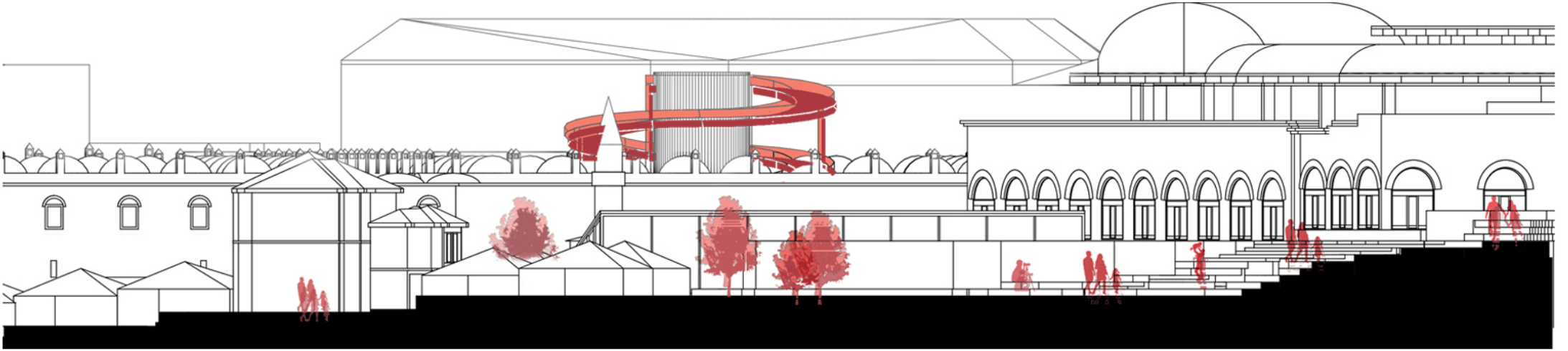

KARŞILAMA MEYDANI: bir anıt çınarla bursalıları ve bursayı deneyimleyecekleri karşılar. Anıt çınarı su ögesi koruma altına alır çünkü bursa demek su, yeşil, temiz hava, ağaç demektir. karşılama meydanı kültürel ana promenadla devam edip yol üstü meydanına bağlanır.

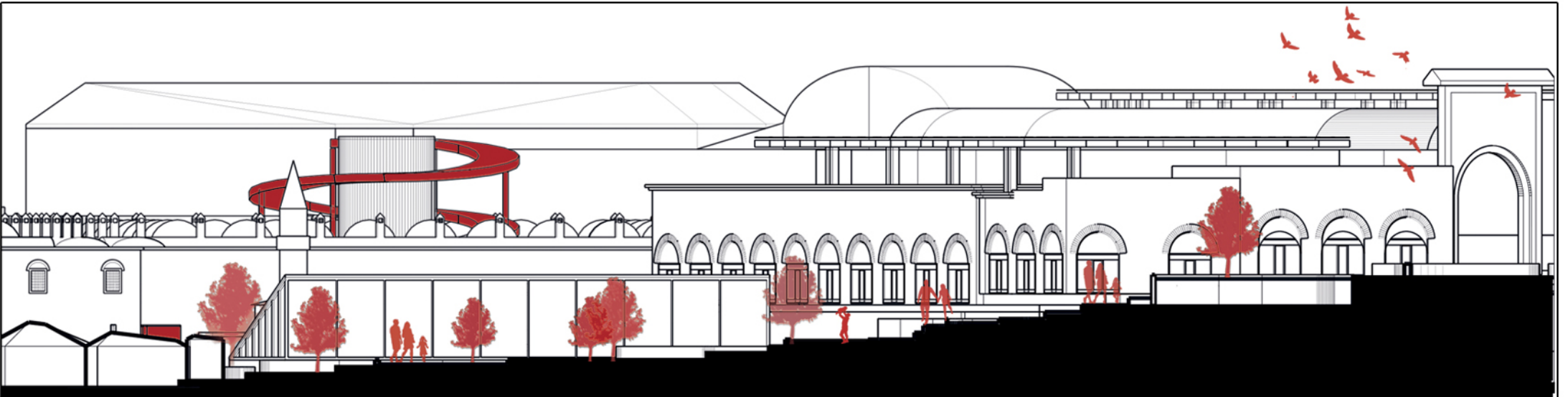
Bursa'yı DENEY-imlemek

1/200 VAZİYET PLANI

1/200 SİLÜET

1/200 AA KESİT